

Hlavní návštěvnická sezóna na hradech a zámcích na Vysočině, které spravuje Národní památkový ústav v Českých Budějovicích, se pomalu chýlí ke konci. Památky opět patřily k vyhledávaným turistickým cílům a centrům kulturního a společenského života. Některé se pro návštěvníky otevřou opět během adventu. Na všech bude v během zimy probíhat úklid a příprava nové sezóny.

V průběhu letošní hlavní návštěvnické sezóny přišlo do konce září 2015 na památky v kraji Vysočina ve správě Národního památkového ústavu 151 433 platících návštěvníků. „Oproti loňskému roku je to pokles o šest procent, vezmeme-li v úvahu absenci Zelené hory v souboru námi spravovaných památek na Vysočině," konstatuje Petr Pavelec, ředitel Územní památkové správy Národního památkového ústavu v Českých Budějovicích (NPÚ ÚPS ČB) a dodává, že „výnosy ze vstupného za stejné časové období činí 9,1 milionů korun. Hlavní sezóna končí v letošním roce výjimečně až v neděli 1. listopadu 2015, takže aktuální číslo návštěvnosti vysočinských památek k polovině října, které hlásí 154 632 návštěvníků, ještě naroste," neztrácí optimismus Petr Pavelec. V rámci působnosti Územní památkové správy v Českých Budějovicích, která pečuje o památky v krajích Jihočeském, Plzeňském a Vysočina, se souhrnná návštěvnost naopak zvýšila a dosáhla tak celkového počtu 1 378 226 osob.

Během října zůstává celotýdenní provoz, vyjma pondělků, pouze na zámku v Telči, ostatní památky otevírají jen o víkendech a v den státního svátku. Stejně jako v loňském roce budou mít ve středu 28. října 2015 děti a návštěvníci mladší 18 let vstup na základní prohlídkové trasy všech památek spravovaných Národním památkovým ústavem zdarma. Během podzimních prázdnin 29. – 30. října 2015 se na Vysočině k otevřené Telči připojí také zámek v Náměšti nad Oslavou.

Turisticky nejvyhledávanější památkou se i v letošním roce stal s výrazným náskokem oproti ostatním památkám zámek Telč. Ve srovnání s loňskem zaznamenal nejvyšší procentuální nárůst zámek Jaroměřice nad Rokytnou, kam zavítalo o 23 procent zájemců více. Vyšší návštěvnosti o pět procent se těšil také zámek v Náměšti nad Oslavou.

Kromě návštěvníků placených prohlídkových tras využilo více než pět desítek tisíc lidí široké nabídky kulturních a společenských aktivit, které téměř každodenně v hradozámeckých areálech probíhají. Za celou sezónu nabídly zámky a hrad spravované na Vysočině Národním památkovým ústavem okolo dvou set různorodých kulturních akcí a jedenáct výstav. Tradiční nabídku pořadů obohatilo též letošní výročí zámku v Náměšti nad Oslavou, který si připomínal 450 let od své stavby a hrad Lipnice se zapojil do programu připomenutí 600 let od smrti Mistra Jana Husa. Mezi lákavými kostýmovanými a nočními prohlídkami si svébytné místo vydobyly také nově zavedené prohlídky pro děti na zámku v Telči. Ke stálicím hradozámecké kulturní scény patřily opět divadla, koncerty, oblíbené hudební a kulturní festivaly, Hradozámecká noc, Mezinárodní den památek či Dny evropského dědictví. Stálou oblibu památek u svatebčanů potvrzuje počet 123 svateb uskutečněných v letošním roce na památkách Vysočiny.

V průběhu roku probíhají soustavné práce na obnově a prezentaci památek. V rámci stavebních oprav, obnov a údržby bylo v letošním roce na památkách Vysočiny proinvestováno 7,4 milionů korun. Největší výdaje byly použity na opravu a restaurování zimní zahrady a odvodnění Vlašského dvora na zámku v Náměšti nad Oslavou. Jaroměřický zámek se dočkal opravy východního fasádního průčelí a revitalizace zeleně v zámeckém parku.

Mezi restaurovanými exponáty vynikají unikátní plátěné malované tapety s koláží figurálních a vegetabilních motivů tištěných na ručním papíru v tzv. Čínském salonku na zámku v Jaroměřicích. Z celkového počtu deseti pásů se letos započalo s prvním. Součástí expozice zámku v Telči budou zrestaurované svatební šaty hraběnky Podstatské z Lichtensteina, poslední majitelky zámku.

Projekt IROP pro zámek Telč

Národní památkový ústav připravuje projekt revitalizace zámku v Telči, kterým se bude ucházet o finanční grant z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP). Cílem je zkvalitnit technickou a návštěvnickou infrastrukturu, která bude odpovídat prestižnímu statusu památky

UNESCO. Vznikne nové návštěvnické a vstupní centrum a zlepší se podmínky pro výchovné, vzdělávací, kulturní a společenské aktivity v zámeckém areálu.

Následovat bude revitalizace dvou prohlídkových tras a nově bude koncipováno zámecké muzeum mimo jiné také s ohledem na celoroční provoz a další požadavky a standardy klientely z oblasti turistiky zaměřené na památky UNESCO. Další činnost v rámci projektu se bude týkat restaurování umělecké výzdoby interiérů (malby, sgrafita, tapety, truhlářské a kamenosochařské prvky), restaurování mobiliáře a reinstalace prohlídkových tras na základě aktuálního stavu poznání.

Projekt také zahrne související stavební úpravy a restaurování fasád hlavních palácových budov i kaple a revitalizaci technickoprovozního zázemí zámecké zahrady včetně funkčně souvisejících parkových staveb v krajinářském parku. Zprovozněn bude zámecký skleník, ve kterém by se měly pěstovat plodiny pro provoz objektu s navázáním na aktivity pěstování plodin v renesančním období. Počítá se také s vybudováním přírodního amfiteátru, který se zde údajně nacházel v době renesance jako herní prostor šlechty.

Partnery projektu budou město Telč, kraj Vysočina, Sdružení České dědictví UNESCO, a to zejména v oblasti společné propagace a prezentace Telče jakožto památky UNESCO – v nové kvalitě, odpovídající současným požadavkům marketingu cestovního ruchu. Využití nově revitalizovaných prostor zámku pro jednorázové i pravidelné kulturní, společenské, prezentační a vzdělávací akce pro širokou i odbornou veřejnost bude rozvíjeno rovněž na základě partnerství s Univerzitním centrem Telč (Masarykova univerzita Brno) a Vzdělávacím zařízením Telč (MF ČR).

Petr Pavelec